

QVÆSTIO MEDICA.
QVO DLIBETARIIS DISPVTATIONIBVS
 MANE DISCVTIENDA IN SCHOLIS MEDICORVM. DIE IOVIS XII.
 IANVARIJ. M. DIONYSIO ALLAIN DOCTORE MEDICO MODERATORE.

676

An pestilenti feбри Theriaca?

FORTVNATA hominis foret conditio, si quæ lege oritur, eadem interiret, atque ut sui ortus certa & præfinita suat tempora, sic mortis per morbos præceps non fieret anticipatio. Quod ætatum decursu longo senectus efficit, id per breui spatio morbus molitur. Morborum nulli aut crebrius, aut promptius hominem de vitæ felici statu deiciunt quam pestilentes, τῆ ἀνθρώπων, ἡλικιωθέντες, ἀπὸ τῆς ἀλγείας, ἰδὲ τῶν nullis cedentes, quorum perniciæ multum addit communicationis facilitas, qua modò impuros, modò pueros etiã attingunt, idque humoris, vaporis, aut aëris intermedio: humor vitæ ralisior & idè ἰσχυρότερος non tam longè diffilit, neque ita facillè vincitur; proinde lues venerea contractu solo contrahitur, neque primis diebus sui characterè exhibet, ut & hydrophobiz venenum, quod in annos referuatur. Vapor ut tenuior eminus spargitur, adeo ut cum Elephanticis versari sit periculofum. Aër pernicitate omnium velocissimus regiones etiã præteruolat, à quibus infectis, in sanas etiã infensæ luis femina deducit.

RIPLEX istud corpus velut suæ generationis parens pestilentiæ iure agnoscat, modò ἰσχυρῶς διακρίσεις sit particeps, quæ putredinis eximie ἀπὸ μακρῶς contincat, vna putredo horum quouis ducit, ἡλικιωθέντες, maleficio, multiplicium atque horrendorum malorum effectrix censenda; quæ prout mitior aut ferocior extiterit, maiorum vel minorum symptomatum concursum facit. Feruore comitatur, modò citra feruorem inuadit. Cum feruore acutos pestilentes, febrem ardentem, continuam, σιωπηρικῶς, anthracem, maculas purpureas, rigorem, phreniticidem, vigilias, ἰσχυρῶς, καρδιογμοί, syncopen, faciem Hippocraticam, & alia febrium acutarum ἡλικιωθέντες profert. Quæ sine feruore vlcera deapcentia, φθίσεις, σπλάις membrorum, gingivarum, pedum, fluxum pestilentialem parit: ἡλικιωθέντες ἐκ πρώτου ἡλικιωθέντες erat, temporis progressu fit παρρησιώδης, multò facilius si ad peculiararem ἀλγείαν accedat ambientis vel minima constitutio.

AIPESEI non minus quàm ἀπὸ δυνάμεως, debetur sanitatis conseruatio, viliù quãuis sufficiens fiat δυνάμεις, laborat tamen corpus, nisi à superfluis repurgetur. Caue à prauis succi alimentis, aquis corruptis aut putrentibus: vbi non est delectus ἡλικιωθέντες est ineuitabilis. Naturæ in dulstria in secretionē consistit, deorsum tenuia, sursum crassa dedrudit, nulla alia lege quàm priuatæ commo ditatis, vbi voti non fit compos omnium sequitur confusio, calor auctus, postmodum febris, suffocatio, marcor, syncope, expirationis defectum accusant: obstructio, putredo, febris continens, pestilens, cachexia, hydrops, omne denique genus tumoris & morbi, ex crettricis naturalis errorem comitantur, quin & sanguinis laudabilis si diuturniore attractricis impotentia, plenitudine vel obstructione ἀλγείαν consequatur, insignis inde putredo oboritur, vnde non mirum veneni species, luem veneream, elephantiasm & hydrophobiam in nobis παρρησιώδης contrahi. hæc incommoda ut ἡλικιωθέντες ἡλικιωθέντες compenfat, sic malignæ auz attractio superat & adauget.

MALIGNA siue pestilens aëris constitutio non ab aëtris repetenda: alium & quippè aduenit, ut terræ alicuius ἡλικιωθέντες motu, vaporum & exhalationum inde nascentium inflammatione, cadauerum in sepulcorum multitudine, peste correptorum commercio, venenis sparris: vel ipsius vitio suscitatur, cum nimirum humidior calidiorque quàm pro naturali temperie extiterit, qualis esse solet hyeme & vere pluuiofis, ἀπὸ τῆς, aëtris, aut aquilonibus destitutis, locis maritimis, palustribus, stagnantibus, iuxta cloacas & sentinas vrbium collocatis, præsertim verò si aëstas ardentissima, cæcis vacua, πικρῶς has tempestates exceperit, tunc enim feruentior effectus maiorem copiam ad sui peripheriam attrahit, qui iam è putrentibus aut ad corruptionem tendentibus corporibus exurgentes, non agitati ventis, aut igne exsiccati, venereæ luis ex putredine naturam induunt. Quò sit ut loco refrigerij ardoringens, loco expurgationis φθόρον δὲ introducatur, à quibus spiritus & humores interceptiuntur, incandescunt, dissipantur, calor marcescit, euancescit, suffocatur; partes ipsæ principes contabescunt, priuatis commoritur.

N tam deplorato morbi genere si quæ salutis spes affulgeat, sagacis Medici ope & industria roborabitur. studeat primùm languidas & quasi prostratas vires alimentis ἐν ἀπὸ τῶν vino generoso, rebus odoratis, aëre liberiore & puriore relaxare, adaugere: si vigeant satis, calor is vehementiam, venæ sectione, quibuslibet vesicatorijs præferenda, parcâ manu sed sæpe repetitâ, aëris arte cõparato refrigerio retundere, decoctis in super refrigerantibus, acidis, altringentibus, qualia ex acetosa, cichorio, trifolio acetoso, succo citri, mali granati, de ribes, cõparari solent, additis quæ parium ἡλικιωθέντες, aut blando calore ἀλγείαν (cuius interceptio ex refrigerantibus eò magis metuenda, quò non fuerit inutile sudorem promouere) moliantur, qualia buglossus, borrago, attractylis, melissa, angelica, lapis bezoardicus: putridum demum humorem aut ficcis exhauriat, ut bolo, vtroque corallo, cornu cerui, margaritis: aut calcascentibus medicamentis absumat atque depascatur; qualia scordium, doronicum, thus, myrrha, crocus, vitriolus, & similia, quorum omnium dores ex aquat, immò vindit ipsa Theriaca verè λαιμὸς ἡλικιωθέντες, non præsentis modò, sed & imminētis: hæc enim medicamentorum calcascentium, exsiccantium, astringentium, amplâ quâ constar supellectile, instar πικρῶς ἡλικιωθέντες humores putrentes & corruptos exhauriet, obstructionum refractione spirituum & humorum liberum comæatum restituet, vires reficiet, quarum ope vi morbi pestiferi quasi prostrata natura resurgens, πικρῶς capaces succos ad emunctoria demandabit, summè putrentes carbunculorum vel exanthematum specie ad cutem detruet, sicque tandem natura, semper ἀπὸ τῶν, medici ope suffulta fiat omni morbo superior.

Esigo pestilenti feбри Theriaca. 123

Proponebat Lutetiæ PHILIBERTVS MORISSET Bellouacus. Ann. R. S. H. M. DC. XXVI.

DOMINI DOCTORES DISPVTATVRI.

M. LAZARVS PENA.	M. IOANNES LE TEXIER.	M. ÆGIDIVS LE BLANC.
M. IACOBVS COVSINOT. P. R.	M. ROBERTVS TVLLOVE.	M. GVLIELMVS DE VAILLY.
M. PETRVS DE BEAVRAINS.	M. ANTONIVS LE RAT.	M. IOANNES MAVNOIR.

